

Ensimmäinen ISO-tiedote ilmestynyt!

Historiallinen hetki: jaossa on nyt ensimmäinen painos ISO-tiedotteesta, jota on tarkoitus jatkossa julkaista kaksi kertaa vuodessa. Tässä avausnumerossa olemme halunneet esitellä ISO-toimintaa konkreettisesti toiminnassa mukana olevien henkilöiden kautta. Laajaan verkosto-organisaatioon tutustuttamisen ja käytännön ajankohtaisten kuulumisten kertomisen linja jatkuu myös seuraavissa tiedotteissa. Mielellämme otamme vastaan lukijoiden palautetta ja juttuvinkkejä, mistä toivoisitte tiedotteen kertovan. Tervetuloa mukaan kehittämään sosiaalialaa Itä-Suomessa!

VIERAILIJA

*Lastensuojelun professori **Pirjo Pölkki** kokee tärkeäksi osallistumisen sosiaalialan kehittämis- ja tutkimustoimintaan sekä lastensuojelun tutkimuksen linjaukseen. **Sivu 8***

Seutuyhteistyötapaaminen Mikkelissä, vas. Kari Kangaspunta, Mali Soininen, Jouni Kerppola, Jyrki Myllyvirta ja Maija Pietiläinen

ETELÄ-SAVO

Mali Soiniselle** sosiaalialan kehittäminen merkitsee mm. eri toimijoiden yhteen verkottamista sekä toimintasiltojen rakentamista käytännön, tutkimuksen, koulutuksen ja palvelujen yhteiseen. **Sivu 5

KAINUU

Markku Herrala** nostaa esille varhaiskasvatuksen. Hän näkee tärkeänä lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin kohdistuvien asioiden kehittämisen. **Sivu 3

Sisällysluettelo

Kainuu	s. 3
Pohjois-Savo	s. 4
Etelä-Savo	s. 5
Pohjois-Karjala	s. 6-7
Vierailijat	s. 8-11

ISO TOIMII – TULE MUKAAN!

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan päätarkoitus on luoda ja ylläpitää pysyvää, koko maan kattavaa yhteistyörakennetta sosiaalialan osaamisen edistämiseksi. Sosiaalialan osaamiskeskusten ensimmäinen vakinainen toimintavuosi on takana ja toinen jo hyvässä vauhdissa. Kehittämistyön verkostoja on syntynyt ja ansiokasta toimintaa virinnyt eri puolilla maata.

Osaamiskeskusten keskinäinen yhteistyö lisääntyy jatkuvasti. Esimerkiksi TerveSos –tapahtumassa Lahdessa keskuskukilla on jo yhteinen messuosasto ja seminaari (”Sosiaalialan osaamiskeskukset uusina sosiaalialan toimijoina”, keskiviikko 21.5.2003 klo 9.00 – 15.30). Tervetuloa alan henkilöstö sankoin joukoin tutustumaan ja osallistumaan! ISOsta esille pääsevät erityisesti Kainuun varhaisen tukemisen kehittämishankkeet.

Sosiaalialan kansallinen kehittämisohjelma (löytyy Internetistä osoitteesta <http://www.stm.fi/suomi/pao/toimepideohje/kehittamisohjelma.pdf>) julkistettiin juuri. Haastammekin heti tuoreeltaan mm. päättäjät – alueemme kansanedustajia myöten – pohtimaan, mitä kehittämisohjelma merkitsee täällä Itä-Suomessa. Tule Sinäkin mukaan keskusteluihin ”Itä-Suomi – Sosiaaliala nyt ja tulevaisuudessa II” -seminaariimme (Jouensuu, 12.5.2003 klo 9 – 12, Tiedepuiston auditorio, ks. ohjelma www.isonetti.net).

Osaamiskeskusten perusrahoitus tulee osittain valtionavustuksesta, kun taas tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeiden rahoituslähteet valikoituvat hankekohtaisesti. Kansallisena, kehittämisohjelmaankin kirjattuna tavoitteena perusrahoituksen osalta on valtionavustuksen lisääminen lähivuosina. Linjakasta ja pitkäjänteistä, koko maan kattavaa kehittämistoimintaa ei voidakaan rakentaa lähes yksinomaan hankkeiden ja niiden vaihtelevien rahoituslähteiden varaan. Perusrahoituksen lisäämisen soisi näkyvän jo valtion vuoden 2004 budjetissa.

Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen (ISO) visiona on vuoteen 2007 mennessä muodostaa koko Itä-Suomen kattava, laadukkaasti, tuloksellisesti ja vaikuttavasti hyvinvointia edistävä sosiaalialan kehittämisverkosto. Osaamiskeskuksen toiminta on jo koskettanut alueen sosiaalialan henkilöstöä laajasti: viime vuoden loppuun mennessä tilaisuuksiimme oli osallistunut kaikkiaan noin 2 400 henkilöä.

Työryhmissäkin oli jäseniä jo yhteensä 270 henkilöä. Parhaimmat Kiitokset koko toiminta-alueen kumppaneille hyvästä yhteistyöstä! Vireältä yhteistyöltä on lupa odottaa tuloksia ja vaikuttavuutta jatkossakin. Strategiaa hiemme ISO-strategiapäivillä Mikkelissä 10.-11.6.2003.

Itä-Suomessa ISO-yhdistys (Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry) toimii osaamiskeskuksen hallinnollisena tahona. Yhdistyksen jäseniksi ovat tervetulleita kaikki alueen kunnat sekä sosiaali- ja terveysalan yhteisöt. Joko voimme vuoden lopussa todeta, että kaikki kunnat kuuluvat yhdistykseen – toivottavasti! Lämpimästi Tervetuloa ISON toimintaan ja yhteistyöhön myös kaikille uusille kyyville: itäsuomalaisen hyvinvoinnin rakentamisessa Sinunkin panostasi tarvitaan!

Kuopiossa 31.3.2003

Tarja Kauppila
johtaja

Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

MARKKU HERRALA

1. ISO on uusi organisaatio, joka on hakemassa yhteiskunnallista asemaansa sosiaalialan kentässä. Päätehtävänä näen verkostomaisella toiminnalla löytää tapoja, joilla vahvistetaan sosiaalialaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Sosiaalialan toimijoita ovat mm. kuntien työntekijät, lääninhallitukset ja valtakunnalliset sosiaalialan vaikuttajat. Kolmannen sektorin ja kansalaissektorin huomioiminen sosiaalialan vahvistamiseksi ja heidän asemansa selkiyttämiseksi sosiaalipalvelujen suhteen on myös tärkeä tehtävä. Yhteiseen toimintaan tarvitaan myös oppilaitoksia - yliopistot, ammattikorkeakoulut ja toisen asteen oppilaitokset - sekä tutkimusorganisaatioita.

2. ISON painopistealueiden mukaisesti nostan esille varhaiskasvatuksen. Varhaiskasvatus on tässä ymmärrettävä laajasti varhaisena puuttumisena ja tukemisena sekä ennaltaehkäisevänä toimintana. Näen tärkeänä, että sosiaalialalla kehitetään lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin kohdistuvia asioita. Olen hieman huolestunut siitä, miten lapsiperheisiin liittyvät sosiaalipalvelut, päivähoito sekä muu sosiaaliturva huomioidaan tulevan hallitustyöskentelyn aikana. Toinen on koulutuksellinen puoli. Ammatillisessa perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksessa tulisi vahvistaa käytäntölähtöisiä sosiaalialan sisältökysymyksiä. Tämä tarkoittaa muun muassa päivähoiton ja perusopetuksen työntekijöiden koulutussisältöihin vaikuttamista niin, että niissä vahvistuisi sosiaalinen puoli. Käytännössä tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että päivähoiton ja neuvolaterveydenhuollon työntekijät ovat myöskin lastensuojelun - laajasti ymmärrettynä - toteuttajia.

3. Minua on ilahduttanut, että me olemme onnistuneet perustehtävämme mukaisissa asioissa verkottamaan sosiaalialan toimijoita. ISO on tarjonnut uudenlaista kohtaamis- ja kehittämisfoorumeita, joiden avulla ISO on onnistunut saamaan eri sosiaalialojen vaikuttajia yhteen. Tämä näkyy parhaimmillaan erityyppisten hankkeiden aikaansaamisena, niin Kainuussa kuin myös Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan alueella. Käytäntölähtöinen oppilaitosyhteistyö on myös jo tehostumaan päin.

4. Odotan jatkolta, miten eri toimijatahot voivat verkottua yhteen niin, että se palvelee sosiaalialan vahvistamista, sosiaalialan vahvempaa näkyväksi tuleamista. Toivon myöskin sitä, varsinkin tässä yhteiskunnallisessa tilanteessa, jossa niukoista resursseista käydään aikamoista taistelua, että sosiaalipalvelut pysyvät riittävän laadukkaana ja että suomalaisten hyvinvointia pystytään lisäämään.

5. Siihenhän pitäisi tietysti olla enemmän aikaa, mutta jos työ on välillä psyykkisesti vaativaa sen vastapainoksi harrastukset ovat rentouttavassa mielessä fyysisiä. Hiihdän paljon talvella ja kesällä harrastan sauvakävelyä, jota tosin teen ympärivuotisesti. Kulttuurin puolelta teatteri on tullut yhä merkittävämmäksi.

ISO/Kainuun näkymiä 2003

Kainuussa on ajankohtaista tiivistyvä yhteistyö Kainuun liiton ja Kainuun hallintokokeilun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän palveluja suunnittelevien toimielinten kanssa.

Vuonna 2003 kootaan Varhaisen tukemisen osaamis- ja kehittämisverkosto (VARTUKE-työryhmä), jonka tehtävänä on koordinoita varhaiskasvatukseen, varhaiseen puuttumiseen ja tukemiseen liittyvää koulutus-, tutkimus- ja kehittämisyhteistyötä Kainuussa ja vähitellen koko ISO-alueella.

ISON aloitteesta työstetyn ja Kajaanin kaupungin hallinnoiman Lapsuuden kehityksen tukemisen Kainuun malli –hankkeen toteutukseen osallistutaan Kainuun kuntien ja Oulun yliopiston kanssa.

Toimeentulotuen myöntämiskäytäntöjä koskevien työkokousten pohjalta pyritään yhtenäistämään Kainuun kuntien toimeentulotuen myöntämiskäytäntöjä ja tuottamaan esityksiä valtiollalle toimeentulotuen ja vähimmäisturvan kehittämistoimenpiteiksi ja epäkohtien poistamiseksi. Syksyllä 2003 järjestetään "Luukulta luukulle" –seminaari, jossa paneudutaan lapsiperheiden ja työttömien sosiaaliturvan kysymyksiin.

1. Mitä ISON yksikön johtaja käytännössä tekee, eli mitkä ovat päätehtäväsi?
2. Mitkä ovat mielestäsi kolme sosiaalialan keskeisintä kehittämistarvetta?
3. Mikä Sinua on erityisesti ilahduttanut ISO-työssä tähän mennessä?
4. Mitä Sinä toivot ja odotat ISO-työltäsi jatkossa?
5. Miten Sinä rentoudut, irrottaudut työstä?

JOHANNA ANTIKAINEN

Mikko Oranen ja Johanna Antikainen 9.4.2003 Lapsi asiakkaana -seminaarissa

ISO/Pohjois-Savon näkymiä 2003

Yhteistyössä Itä-Suomen lääninhallituksen kanssa järjestetään kolme lastensuojeluun liittyvää koulutusseminääriä. Teemoina ovat lapsen kanssa työskentely huhtikuussa, lastensuojelun juridiikka toukokuussa sekä syksyllä jälkihuolto. Toukokuussa toteutetaan Lastensuojelun kuntaseminaari, jossa käsitellään erityisesti maakunnallisen lastensuojelun sijaishuollon yksikön perustamista.

Tarkoituksena on luoda käyttökelpoinen toiminnallinen ja rahoituksellinen malli maakunnallisen lastensuojelun sijaishuoltoyksikön perustamiseksi vuonna 2004. Mentoroinnin käytännön selvitystyötä ja pilotointia työyksiköissä käynnistetään erityisesti yhteistyössä Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun Iisalmen yksikön sosiaali- ja terveystieteiden kanssa. Kevään aikana ilmestyy ISON lastensuojelun julkaisu, joka käsittelee lastensuojelun polkua varhaisesta tukemisesta sijaishuoltoon.

1. Mitä ISON yksikön johtaja käytännössä tekee, eli mitkä ovat päätehtäväsi?
2. Mitkä ovat mielestäsi kolme sosiaalialan keskeisintä kehittämistarvetta?
3. Mikä Sinua on erityisesti ilahduttanut ISO-työssä tähän mennessä?
4. Mitä Sinä toivot ja odotat ISO-työltäsi jatkossa?
5. Miten Sinä rentoudut, irrottaudut työstä?

1. Pysin työlläni vaikuttamaan sosiaalialan osaamisen vahvistamiseksi ja sosiaalisen merkityksen näkyväksi tekemiseksi. Tämä tarkoittaa arkipäivän työssä esimerkiksi erilaisen, uudenlaisten työryhmien, tapaamisten ja koulutusten organisointia ja niistä syntyneiden itujen työstämistä yhteistyössä eteenpäin. Ryhmiä pyritään luomaan aikaisempaa laajemmalla toimijapohjalla, niin että käytännön työ, koulutus ja tutkimus saataisiin vuoropuheluun, samoin kuin esimerkiksi julkinen ja kolmas sektori ja vielä moniammatillisuus huomioiden. Yhtenä juuri tämän hetken konkreettisena työstämisen asiana voisin mainita työn lastensuojelun maakunnallisen sijaishuoltoyksikön kehittämiseksi.

2. Ehdottoman tärkeänä asiana näen sosiaalialan henkilöstön osaamisen ja jaksamisen asioista huolehtimisen. Yhteisiä haasteita riittää siinä, miten turvataan sosiaalialan henkilöstön riittävyys, hyvät työolot, osaamisen ylläpito ja miten saataisiin työn arvostus ja palkkaus kohdalleen. Työtä tarvitaan varhaisen tukemisen työmenetelmien löytämiseksi ja käytäntöön saattamiseksi. Toisaalta tarvitaan rohkeaa ja uutta luovaa ajattelua ja työtä palveluiden laadun ja vaikuttavuuden kehittämiseksi ja arvioimiseksi.

3. On ollut ilo työskennellä osaavien ja innokkaiden sosiaalialan ammattilaisten kanssa, joilla riittää kaikista työpaineista huolimatta intoa kehittää sosiaalialaa! Olen nähnyt, miten erilaisten kohtaamisten avulla verkottamalla itäsuomalaisia toimijoita, olemme saaneet hyvinkin nopeasti joskus pienen pieniä joskus isompia liikkahduksia aikaan sosiaalialan osaamisen vahvistamiseksi.

4. Toivon, että yhteistyö eri toimijoiden kanssa tiivistyy edelleen. Sosiaaliala on hyvin laaja ja työmme monien sektoreiden kanssa on vasta hyvin aluillaan. Malttia toivon itselleni ja muille, sillä sosiaalialan osaamiskeskukset toimivat suhteellisen pienillä resursseilla ja hyvää alkua ei kannata pilata liian suurilla odotuksilla, joihin ei voida liian nopealla aikataululla vastata.

5. Kävely, sauvakävely, hiihtäminen ja laskettelu irrottavat työstä. Hyvä kirja rentouttaa, joskus myös sohvaperunana löhöily tai hömppäsarja televisiosta ja ennen kaikkea tietenkin lasten mainiot jutut.

MALI SOININEN

1. ISO-työssä pyrin tuottamaan sosiaalialan kehittämistä Etelä-Savon alueella niin, että verkotan toimijoita yhteen. Toimijoista muodostuu kehittäjätyöryhmiä ja -verkostoja, ajatuksella, että kehittäminen on osa arkityötä. Tuotamme erilaisia sisällöllisiä, menetelmällisiä ja palvelurakenteisia kehittämissuunnitelmia, viemme niitä käytäntöön erilaisina yhteistyösovellutuksina. Tuotamme kehittämistä verkostoissa, mutta myös rakennekeskustelua siitä, millaiset palveluja toimijarakenteet ovat tarkoituksenmukaisia asiakkaiden ja kansalaisten hyvinvoinnin näkökulmasta. Minä rakennan myös toimijasiltoja käytännön, tutkimuksen, koulutuksen ja palvelujen yhteyteen.

2. Sosiaalialan näkyvyys, toimijoiden jaksaminen, riittävyys ja myöskin pätevyydestä huolehtiminen ovat tärkeitä. Kansalaisten hyvinvoinnin näkökulmasta palvelujen ja kansalaisen kohtaaminen on keskeinen asia. Kolmantena asiana nostaisin sosiaalisen äänen saamisen aluekehittämiseen. Myös sosiaalisen ja poliittisen jännitteen "sanoittaminen" aluekehittämisessä on noussut tärkeäksi alueeksi tällä hetkellä.

3. Minua ilahduttaa uudenlainen verkostotyön ote, josta raskauttavat rakenteet ovat hyvin kaukana. Me saamme tehdä puhtaasti kolmannen sektorin hengessä työtä ja meillä on hyvä keskinäinen tiimi. Tässä työssä on mahdollisuuksien taivas avoin ja korkealla.

4. Tähän mahdollisuuksien taivaaseen liittyen minä odotan ISO-työltä sitä, että pääsemme sellaiseen tunnustettuun asemaan aluekehittäjänä, että meitä tarvitaan ja myös että meidät kutsutaan mukaan merkittäväksi toimijaksi sosiaalialan ja yhteisalojen kentälle. Tässä vaiheessa, kun vakinaista toimintaa on kulunut vasta vähän yli vuosi, niin ehkä enemmän itse etsii, itse menee ja työntyy yhteyteen ja yhteisiin verkostoihin.

5. Minä tykkään rentoutua koirien kanssa, minulla on kaksi mopsia, joita kovasti kasvatan. Eilen minä kävin katsomassa ensimmäistä lastenlastani. Se on sellainen asia, joka irrottaa työstä uskomattoman tehokkaasti. Kulttuuri ja mökkeily irrottavat myös hyvin työstä.

Seutuyhteistyötapaaminen Mikkeliissä: Mali Soininen ja Jouni Kerppola

ISO/Etelä-Savon näkymiä 2003

Kehittämistyötä jatketaan aktiivisesti. Maaseudun sosiaalityön ja palveluiden innovaatiohanke käynnistyi tänä keväänä. Maaseudun sosiaalityön osaaminen nostetaan kärkialueeksi. Osana hanketta toteutetaan myös sosiaalialan alueellinen kehittäjäkoulutus ja Mikkeliin pilotoidaan aikuissosiaalityön tiimille täydennyskoulutusohjelma.

Päihdetyön itäsuomalainen tulevaisuus-seminaarissa lokakuussa luodaan yhteistä ISO-strategiaa ja marraskuussa kootaan itäsuomalainen päihdetyön opettajien ja -toimijoiden teemaverkosto.

Kuntouttavan työllistämisen osaamisverkosto yhdistää kokemusta ja tieteellistä tietoa syksyn koulutusseminaarissa aiheenaan nuorten kuntouttava työllistyminen. Työllistymisen seudullinen ohjauskeskus-hanke etenee Pieksämällä.

Oppimisympäristöjä kehitetään. Ikäihmisten korkeakouluhankkeen myötä luodaan kolmen sukupolven uusi oppimisympäristö Mikkelin päiväkeskukseen. Syksyn varhaisen vanhustyön seminaari suunnataan vaikuttajille ja päättäjille.

ISO/Etelä-Savo tuottaa lastensuojelun avopalveluiden seudullisen tarvekartoituksen, jossa selvitetään Mikkelin vammaispalvelurakennetta ja ohjataan Mikkelin Vammaispoliittisen ohjelman valmistelua yhteistyössä Kuntaliiton JOIN-projektin kanssa.

ARJA JÄMSÉN

1. ISON tehtävänä on tukea sosiaalialan aseman ja osaamisen vahvistamista pohjoiskarjalaisten ja muiden itäsuomalaisten toimijoiden yhteistyönä. Arkipäivän työtäni on osallistua konkreettiseen yhteistyöhön sosiaalialan käytännön, opetuksen ja tutkimuksen kytkentöjen vahvistamiseksi, välittää kehittämistarpeita ja edistää uutta luovaa verkostoitumista.

2. Sosiaalialan keskeisenä kehittämistarpeena näen, että meidän tulee tehdä sosiaalialan osaamista näkyvämmäksi osaksi alueellista ja paikallista kehittämistä. Toisaalta on tarvetta löytää sosiaalialalle uusia työkäytäntöjä, toimintamalleja ja kumppanuuksia. Tavoitteena on estää väestöryhmien välistä ja alueellista eriarvoisuutta.

3. Minua on ilahduttanut se, että sosiaalialan vahvistamisella on yhteiskunnassa nyt selvä tilaus. Samoin innovatiiviseen yhteistyöhön on halua ja intoa huolimatta alan resurssipulasta ja työpaineista. ISO on haluttu yhteistyökumppani – saa kokea tekevänsä tärkeää ja mielekästä työtä.

4. Jatkossakin toivon meille kaikille yhteiseen kehittämiseen intoa, rohkeutta ja voimia.

5. Rentoudun yksinkertaisesti jouten ollen ja elämästä nautiskellen.

Arja Jämsén

ISO/Pohjois-Karjalan näkymiä 2003

Hyvinvoinnin kentällä ajankohtaista on hyvinvointiklusterityö ja maakunnan hyvinvointiohjelman toimeenpanon suunnittelu. Toimivat hyvinvointipalvelut nähdään myös alueen vetovoimana.

Kesällä valmistuu selvitys dementiahoidon hyvistä käytännöistä ja erilaisista tavoista järjestää hyvinvointipalveluja Pohjois-Karjalassa. Kartoituksen toteuttaa FM Mari Sisso.

Pohjois-Karjalan sosiaalityön kehittämishanke käynnistyy keuhällä 2003. Hankkeessa etsitään uusia ratkaisuja ja alueellista tietoa kriisiytyneen sosiaalityön tueksi.

Oppimisympäristöjen kehittämistyö vauhdittuu. Pilottityöyhteisöt ovat Koivupihan palvelukeskus, Kansalais-talo, Honkalammen kuntayhtymä ja Joensuun perhekeskus.

Vammaisalan verkostoyhteistyötä ja erityisosaamista vahvistetaan ISO/PK:n ja Honkalammen kuntayhtymän yhteistyössä ja STM:n rahoituksen tuella.

Monialainen yhteistyöverkosto pohtii taiteen ja kulttuurin nykyistä laajempaa ja systemaattisempaa hyödyntämistä sosiaalialan työssä. Verkosto tuottaa kehittämistyötä ja hyvistä käytännöistä julkaisun joulukuussa 2003.

Tuula Kukkonen

TUULA KUKKONEN

1. Pääasiallinen työni on Honkalammen kuntayhtymän kehittämisspäällikön työ, jota teen ISON Pohjois-Karjalan yksikössä. Olen tässä tehtävässäni mukana erilaisissa vammaisalan kokeilu- ja kehittämisverkostoissa, juoksen kokoon yhteistyöverkostoja ja olen tarvittaessa mukana hankesuunnittelussa. Yksi päätehtävistäni on uudistaa koulutuksen ja työelämän yhteistyön rakenteita ja käytäntöjä yhteistyössä koulutus- ja työorganisaatioiden kanssa.

Nyt keväällä 2003 hoidan tämän lisäksi osan ISON Pohjois-Karjalan yksikön johtajan tehtävistä, kun Arja Jämsén työskentelee VEP-selvitystyön parissa. Lähinnä hoidan ns. juoksevia asioita ISON Pohjois-Karjalan yksikössä ja suhteessa muuhun ISO-verkostoon.

2. Henkilöstöasiat ovat oman työni näkökulmasta keskeisiä: Miten ikääntyvät työntekijät jaksavat ja pystyvät osaamistaan jakamaan; mistä saadaan jatkossa hyviä ja innostuneita työntekijöitä; miten koulutusta voitaisiin toteuttaa vielä enemmän “työssä kiinni” ja miten osaajia ja tekijöitä voitaisiin hyödyntää yli organisaatio- ja seuturajojen.

Sosiaalialan toimijoiden osallisuus aluekehityksessä on jatkuvasti tärkeitä, jotta hyvinvoinnin kysymykset huomioidaan sekä aluekehityksen voimavarana että haasteena.

Edelleen on paljon tekemistä sosiaalialan erilaisten toimijoiden – kuntien, yritysten, järjestöjen jne. – yhteen hiileen puhaltamisessa, seudullisessa ja alueellisessa yhteistyössä sekä esimerkiksi yhteisen osaamisstrategian pohtimisessa.

3. Tutustuminen vammaisalan kysymyksiä mieltäviin eri maakuntien toimijoihin. Kaikissa maakunnissa on oman näköisiä vahvoja verkostoja, jotka vievät asioita eteenpäin.

4. Odotan, että ISON rooli ajan myötä täsmentyy, ja että maakuntien keskinäiselle yhteistyölle sosiaalialan kehittämisessä löytyy konkreettisia yhteisiä tavoitteita ja käytäntöjä.

5. Kotona perhearkki irrottaa tehokkaasti työstä. Tykkään kirjoista ja elokuvista enemmän kuin aika antaa myöten. Ja “maallemuutto” viikonloppuisin ja erityisesti loma-aikoina mahdollistaa ihan erilaiset tekemiset ja olemiset.

- 1.** Mitä ISON yksikön johtaja käytännössä tekee, eli mitkä ovat päätehtäväsi?
- 2.** Mitkä ovat mielestäsi kolme sosiaalialan keskeisintä kehittämistarvetta?
- 3.** Mikä Sinua on erityisesti ilahduttanut ISO-työssä tähän mennessä?
- 4.** Mitä Sinä toivot ja odotat ISO-työltäsi jatkossa?
- 5.** Miten Sinä rentoudut, irrottaudut työstä?

PIRJO PÖLKKI

1. Olen Pirjo Pölkki, työskentelen Kuopion yliopiston sosiaalityön ja sosiaalipedagogiikan laitoksella lastensuojelun professorina. Olen osa sosiaalityön opettajatiimiä. Vahvuutenani on erityisesti sosiaalityön ja lastensuojelun psykologinen perusta. Tällä hetkellä opetan erityisesti sellaisia kursseja, joihin kuuluvat psykososiaalinen orientaatio, mielenterveyskysymykset ja sosiaalityö sekä tietysti lapsi- ja nuorisososiaalityö. Nyt kun olen saanut uuden tehtävän lastensuojelun professorina, tärkeää on osallistua alan kehittämis- ja tutkimustoimintaan ja linjata lastensuojelun tutkimusta. Pidän mielekkäänä yhteistyötä julkisen sektorin sosiaalitoimen kanssa, koulutoimen psykososiaalisen työn kanssa, samoin kuin kiinnostavia yhteistyöhankkeita järjestöpuolen kanssa.

2. Sosiaalialan kansallinen kehittämisohjelma on julkistettu äskettäin. Pidän tärkeänä, että vielä priorisoidaan tiettyjä asioita, mutta kuitenkin että kokonaisvaltaista sosiaalialan uudelleenjärjestelyä ja rakennemuutosta aletaan toteuttaa. Toinen asia on se, että sosiaalialan osaamiskeskukset pääsevät kunnolla vauhtiin, se merkitsee mielestäni hieman lisää resursseja tälle toiminnalle ja myös kuntien valtionosuuksien

lisäämistä kehittämistyöhön.

Kolmas asia koskee lastensuojelun kehittämistä. Siihen on hyvin tärkeä lisätä ehkäisevää työtä, tukemaan korjaavaa viimesijaista lastensuojelua. Tärkeää on, että lastensuojelun sosiaalityön yhteistyökumppanit sosiaalitoimen sisällä psykososiaalisessa työssä, koulutoimessa ja järjestöissä saavat koulutusta roolistaan lastensuojelun kokonaisuudessa. Korjaavassa lastensuojelussa on tärkeää asiakaslähtöisyyden ja lapsen huomioonottaminen, kuin myös henkilöstön voimavarojen ja jaksamisen kehittäminen. Erityisesti kuntouttavaan työhön tarvitaan uusia työmuotoja. Haasteita lastensuojelussa on myös sijaishuollon kentällä ja erityisesti jälkihuolto on vielä heikosti järjestetty.

3. Erittäin hyviä ja myös aikaa vaativia kokemuksia. Mielestäni osaamiskeskustoiminta on mielekäs kohtaamisen paikka oppilaitoksille, jotka kouluttavat ammatillisen pätevyyden saavia opiskelijoita. Osallistun mielelläni ISO:n suunnittelutoimintaan ja olen vuoropuhelussa kentän ihmisten kanssa, jotta pysyn ajan tasalla ja samalla voimme järjestää opiskelijoille hyviä ja kiinnostavia työharjoittelupaikkoja ja suunnitella yhteisiä kehitys- ja tutkimushankkeita.

4. Kiireisenä opettajana tietenkin toivon, että omassa työsuunnitelmassani voisin selkeästi varata aikaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan varalle, ja myös selkeyttää ISO:n roolia tutkimushankkeissa. Tässä on vielä monenlaista pioneerityötä. Erityisesti toivon että mentorointikoulutus saadaan laitojen ja ISO:n kanssa yhteistuumiin käyntiin. Tietysti toivon että niin työssäoppiminen ja opiskelijoiden hyvä ohjaus, kuin sosiaalityöntekijöiden saaminen kentälle toteutuvat suunnitelmien mukaan.

5. Joskus tuntuu että työ on niin suuri ilo, että luen työhön liittyvää kirjallisuutta vapaa-aikoinakin. Mutta viimeaikoina olen huomannut että työstä irtautumista tarvitaan. Harrastan sauvakävelyä ja tanssiminen on harrastus, jossa tulee sosiaalinen puolikin hoidettua. Sulan maan aikana puutarhan hoito on numero yksi.

1. Kuka olet, missä olet työssä, mitkä ovat päätehtäväsi?

2. Mitkä ovat mielestäsi kolme sosiaalialan keskeisintä kehittämistarvetta?

3. Millaisia kokemuksia Sinulla on ISO-yhteistyöstä?

4. Millaisia toiveita tai odotuksia Sinulla on ISO-yhteistyölle jatkossa?

5. Miten Sinä rentoudut, irrottaudut työstä?

MAIJA PIETILÄINEN

1. Olen Maija Pietiläinen ja tällä hetkellä työskentelen Itä-Suomen lääninhallituksessa lääninsosiaalitarkastajana. Vakituinen virkani on kuitenkin Mikkelin kaupungin johtavan sosiaalityöntekijän virka, josta olen virkavapaalla vuoden 2003 loppuun saakka. Lääninsosiaalitarkastajan tehtäviin kuuluvat erilaiset ohjaus-, neuvonta- ja valvontatehtävät. Käytännössä mm. kantelujen käsittely, yksityisten palvelujen tuottajien lupa-asiat ja toiminnan valvonta. Kuntien toimintaa valvotaan lähinnä informaatio-ohjauksen keinoin.

2. Ehdottomasti tärkein kehittämisalue on henkilöstön ammattitaidon, osaamisen ja riittävyyden ja erityisesti jaksamisen turvaaminen. Se edellyttää mm. selkeää lakia kelpoisuusehdoista ja rinnalle ammatinharjoittamislakia. Työhyvinvointi on jaksamiseen vaikuttava asia. Keskeisiä tekijöitä ovat palkka ja työn kuormittavuuden vähentäminen. Ammatillinen johtaminen on turvattava. Sosiaalityön ammattirakenteet tulisi miettiä uusiksi. Toimivat peruspalvelut ovat parasta ennaltaehkäisevää työtä. Työssään viihtyvät, osaavat, ammattitaitoiset ja jaksavat työntekijät ovat myös parhaat työn kehittäjät.

3. Olen ollut mukana ISO-ES:n ohjausryhmässä alusta asti ja nyt myös ISO-neuvottelukunnassa varajäsenenä. Yhteistyötä on tehty erityisesti VEP-verkostoituvat erityispalvelut hankkeen kautta esim. yhteisiä koulutuksia ja vuodesta 2002 on ollut yhteiset VEP:n ja ISO-ES:n kehittämistyöryhmät.

4. ISOlla on merkittävä tehtävä kehittämis- ja koulutustarpeiden esiin nostajana. ISO jatkaa VEP:n aloittamia kehittämishankkeita. ISON toimijoiden tulee olla aktiivisesti yhteistyössä erityisesti kuntien kanssa.

5. Minulla ei ole yhtä tapaa rentoutua eikä mitään yli muun menevää harrastusta. Olen intohimoinen ristikoiden ratkoja. Luen paljon ja monenlaista kirjallisuutta. Mihin kirjaan kulloinkin tarttuu, riippuu sen hetkisestä tilanteesta. Syksy ja sienimetsä on tosi rentouttavaa.

ILSE

Itä-Suomen lastensuojelun sijaishuollon erityisosaamisen oppimis- ja kehittämiskeskus (ILSE) keskittyy vuoden 2003 aikana sijaishuollon laadun kehittämiseen kärkihankkeensa ELLAn kautta. Laatutyön kansallisella tasolla ILSE on mukana sijaishuollon laatukriteerien luomisessa. Maakunnallisella tasolla keskeiset haasteet ovat sijaishuollon osaajaverkoston määrätietoisessa vahvistamisessa.

ILSE on mukana Helsinki-Mikkeli kaupunkiyhteistyön syventämisessä sijaishuollon osa-alueella.

Syksystä 2003 alkaen ILSE tulee keskittymään sijaishuollon seuraavan kärkihankkeen ideointiin.

ILSE:n kehittämisspäällikkö Janne Kankaanniemi

SATU SEPPÄLÄINEN

Tulkkikeskusvastaava Satu Seppäläinen käy viittomakielistä keskustelua kuvapuhelimen välityksellä

ISO-YHDISTYS

Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry:n (ISO-yhdistys) toiminnassa keskeisintä on edistää sosiaalialan osaamista toimimalla ISON taustayhteisönä.

Yhdistyksen jäseniksi hyväksytään kunta-, henkilö- ja yhteisöjäseniä.

Jäsenmaksu on 20 euroa henkilöjäseniltä ja 60 euroa muulta yhteisöjäseneltä kuin kunnalta. Kuntien jäsenmaksu muodostuu asukasmäärän mukaan. Yhdistyksen tilinumero on Sampo 800017-70551084. Jäsenyys vahvistetaan jäsenmaksun maksamisen jälkeen. Nouda jäsenhakulomake isonetistä, www.isonetti.net.

**ISO-yhdistyksen puheenjohtaja:
sosiaali- ja terveysjohtaja Paavo Kaitokari**
puh. (017) 183 001, 050 595 3341
e-mail: paavo.kaitokari@kuopio.fi

**ISO-yhdistyksen sihteeri:
Marja-Liisa Miettinen**
puh. (017) 162 661, 050 378 8022
e-mail: marjaliisa.miettinen@uku.fi

1. Olen Satu Seppäläinen ja töissä Honkalampi-säätiön tulkkeskuksessa. Vastaan tulkkeskuksen hallintopuolesta ja kahdesta kuvapuhelimeen liittyvästä kehittämishankkeesta. Hankkeet ovat Ray:n rahoittama Kuvapuhelin palvelutuotannossa -hanke ja toinen Pohjois-Karjalan ITSE-hanke, joka on STM:n rahoittama ja STAKES:in koordinoima.

2. Kolme sosiaalialan keskeistä kehittämistarvetta voisin tiivistää:

- uuden teknologian tehokkaampi hyödyntäminen sosiaalipalveluissa ja uusien käyttötapojen kartoittaminen
- seudullisten yhteistyömallien tehostaminen vaikeasti kuulovammaisten ja puhevammaisten tulkkipalveluissa
- ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen (esim. lasten suojeleminen, huumetyö)

3. Kokemukset yhteistyötä ISON kanssa ovat erittäin positiivisia. Kun kyseessä on erityispalvelu pienelle ryhmälle kuten tulkkipalvelu, häviää se usein isompien sosiaalipuolen asioiden alle ja kehittäminen on hidasta ja työlästä. ISOn kautta luotuja verkostoja sekä vahvaa osaamista ja näin saaneet asioitamme kuuluville paremmin.

4. Uskon, että ISON rooli sosiaalialalla vahvistuu tuoden kentälle yhteistyöhön "tekemisen meininkiä".

5. Minulla on kaksi pientä lasta, jotka irrottavat minut työtä. Kun otan omaa aikaa, kuntoilen ja ratkon sanaristikoida.

HELENA JUUTINEN

1. Helena Juutinen, johtava sosiaalityöntekijä Kajaanin sosiaalipalvelukeskuksesta. Tehtäviini kuuluu hallintotehtävät ja teen myöskin kenttätöitä.

2. Lähden omasta näkökulmastani, Kajaanista, liikkeelle. Tärkein mielestäni on työntekijöiden rekrytointi eli kuinka saadaan alalle ammattitaitoista työvoimaa. Olen huolestunut siitä, kuinka työntekijöitä saataisiin kuntiin, tekemään nimenomaan kuntien perussosiaalityötä.

Useamman vuoden ajan olen kantanut huolta sijaisperhetoinnasta, kuinka me saamme perheitä rekrytoitua, miten saamme ylläpidettyä heidän jaksamistaan ja sitä kuinka he pystyvät toimimaan sijaisperheinä. Kolmas tärkeä asia on avohuollon tukitoimien kehittäminen. Uusia työmenetelmiä kaivataan ja tarvitaan. Myöskin uusia keinoja siihen, kuinka perheitä ja lapsia voitaisiin tukea, jotta biologinen perhe pysyisi koossa.

3. Yleisesti ottaen hyviä. Kokemuksia minulla on yhteistaapaamisista, joissa on eri paikkakuntien työntekijöitä mukana. Näissä tapaamisissa olen tyytyväinen kuulumisten vaihtoon, joissa on tullut ilmi se, että missä ollaan menossa, mitä on tekeillä ja näissä tapaamisissa on myös käyty läpi yhteisiä kehittämismenetelmiä. Olen osallistunut myös muutama koulutustilaisuuteen, jotka ovat olleet hyvin ajankohdaisia.

4. Kaipaisin lisää tapaamisia ja koulutuksia. Kaipaan myös lisää ns. vaikuttajaroolia eli että ISO kunnista erillisenä organisaationa voisi vaikuttaa. Yksi asia mitä olen miettinyt, on vaikuttaminen koulutuksen rakenteisiin. Tarkoitan tällä laaja-alaisempaa työskentelyä sosiaalisen merkityksestä esimerkiksi kertomalla opettajankoulutuksessa, mitä sosiaalityö on.

5. Tykkään paljon hiihtämisestä. Akkuja on myös todella mukava ladata mökillä, menenkin joka viikonloppu mökille, jossa painetaan OFF-näppäintä, ja maanantai aamuna painetaan ON-näppäintä ja aloitetaan työnteko uudelleen.

- 1. Kuka olet, missä olet työssä, mitkä ovat päätehtäväsi?**
- 2. Mitkä ovat mielestäsi kolme sosiaalialan keskeisintä kehittämistarvetta?**
- 3. Millaisia kokemuksia Sinulla on ISO-yhteistyöstä?**
- 4. Millaisia toiveita tai odotuksia Sinulla on ISO-yhteistyölle jatkossa?**
- 5. Miten Sinä rentoudut, irrottaudut työstä?**

YHTEYSTIEDOT

ISO/Itä-Suomi, Kuopion toimipiste: Käsityökatu 15, 2.krs, 70100 KUOPIO. Tarja Kauppila, johtaja puh. (017) 183 061, 044 718 7912, e-mail: tarja.kauppila@kuopio.fi .Sirpa Blom, sihteeriassistentti puh. (017) 183 063, 044 288 3230, e-mail: sirpa.blom@kuopio.fi

ISO/Pohjois-Savon yksikkö, Kuopion toimipiste: Käsityökatu 15, 2.krs, 70100 KUOPIO. Johanna Antikainen, yksikön johtaja, puh. (017) 183 064, 044 295 1055, e-mail: johanna.antikainen@kuopio.fi

ISO/Pohjois-Karjalan yksikkö, Joensuun toimipiste: Niskakatu 21, 80100 JOENSUU. Arja Jämsén, yksikön johtaja, puh. (013) 748 804, 044 279 5037, e-mail: arja.jamsen@jns.fi

ISO/Etelä-Savon yksikkö, Mikkelin toimipiste: Raviradantie 16, 50100 MIKKELI. Mali Soininen, yksikön johtaja, puh. (015) 355 6683, 044 520 7109, e-mail: mali.soininen@mikkeli.ami.fi

ISO/Kainuun yksikkö, Kajaanin toimipiste: Kalliokatu 7, 87100 KAJAANI. Markku Herrala, yksikön johtaja, puh. (08) 615 7757, 044 279 0455, e-mail: markku.herrala@kajaani.fi

TULEVIA ISO-TAPAHTUMIA

- 12.5.2003 Itä-Suomi – Sosiaaliala nyt ja tulevaisuudessa? II** –seminaari Joensuussa (Joensuun tiedepuisto, Länsikatu 15, 80110 JOENSUU)
- 14.5.2003 Lastensuojelun juridiikka** –seminaari Kuopiossa (Itä-Suomen lääninhallitus, ISO)
- 14.5.2003 Kuvapuhelimen hyödyntäminen sosiaalipalveluissa** Kainuun maakunnan kattava työkokous Kajaanissa
- 16.5.2003 Lastensuojelun kuntaseminaari** Kuopiossa (MLL, ISO)
- 10. – 11.6.2003 ISO –strategiapäivät** Mikkelissä
- 4. – 6.9.2003 Kirjoitettu on tähtösiin - valtakunnalliset kehitysvammaisten kulttuuripäivät** Joensuussa (Honkalammen kuntayhtymä, yhteistyöoppilaitokset, ISO)
- 23.9.2003 Haasteena sijaishuollon hyvä laatu** -seminaari Mikkelissä
- 30.9.2003 Kannattako varhainen vanhustyö** -seminaari Mikkelissä
- 1.10.2003 Päihdetyön itäsuomalainen tulevaisuus** -seminaari Varkaudessa
- 9.10.2003 Sosiaalityön hyvät käytännöt** -seminaari Mikkelissä
- 23. – 24.10.2003 Raja-alue-seminaari** Sortavalassa
- 24. – 25.10.2003 Sosiaalipolitiikan päivät** Joensuussa (Joensuun yliopisto, Sosiaalipoliittinen yhdistys ry, ISO)
- 6.11.2003 Etelä-Savon Vammaisfoorumi** Mikkelissä
- 19.11.2003 Maaseudun hyvinvointifoorumi** Pieksämäellä
- 24.11.2003 Päihdetyön koulutus- ja työelämäfoorumi** Savonlinnassa

KATSO LISÄÄ TAPAHTUMISTA

www.isonetti.net